

Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje
grada Zenica
Mehmedalije Tarabara 15
72000 Zenica

Our Ref:
Naš znak: 02-NK-1411-2487

Your Ref:
Vaš znak:

Date:
Datum: 17-06-2022

Javno preduzeće za prostorno
planiranje i uređenje grada
"Zenica" d.o.o.
Broj: 02-1-5625/22
Datum: 20.06.2022

Uzimajući u obzir da je BH-Gas d.o.o. Sarajevo kompanija ovlaštena i zadužena da brine o magistralnim gasovodima u Federaciji Bosne i Hercegovine, izdaje se

**Načelna SAGLASNOST
za obuhvat regulacionog plana Poslovno-rekreativna-turistička zona Zenica-Jug**

Načelna saglasnost se izdaje uz slijedeće uslove:

- Poštivanje osnovnih i drugih propisa iz oblasti magistralnih gasovoda, te odredbi iz tih propisa, a između ostalih:
 - Zaštitni pojas magistralnih gasovoda je prostor širine od po 200 m sa svake strane cjevovoda, računajući od ose cjevovoda, u kome drugi objekti utiču na sigurnost magistralnog gasovoda.
 - U pojasu širine od 30 m lijevo i desno od ose gasovoda, nakon izgradnje gasovoda, zabranjeno je graditi zgrade namjenjene za stanovanje ili boravak ljudi, bez obzira na stepen sigurnosti sa kojim je gasovod izgrađen i bez obzira na to u koji je razred cjevovoda svrstan.
 - Nakon gradnje gasovoda treba se osigurati pojas prava služnosti, 5m lijevo i desno od ose gasovoda, u kojem neće biti moguća nikakva gradnja, niti sadnja raslinja s korijenjem dubljim od 0,5m, niti se u njemu smiju postavljati privremene montažne građevine (kontejneri), kao ni privremeno skladištitи materijali (privremeni deponij) ili građevinski materijal. Pojas prava služnosti koristi se pri redovnom održavanju i obilasku gasovoda.
 - Nakon gradnje gasovoda nije dozvoljeno izvoditi radove nasipa terena i/ili druge radove koji će onemogućiti pristup trasi gasovoda vozilima i građevinskim i drugim mašinama za potrebe održavanja (i eventualnog saniranja) gasovoda odnosno onemogućiti potrebni radni pojas od 15 do 20m (10m lijevo i desno od ose gasovoda).
- Izgradnja saobraćajnica preko magistralnog gasovoda se treba izvoditi pod uglom od 90° u odnosu na osu gasovoda na način da se ne ugrozi sigurnost transporta prirodnog gasa, posjedično i sigurnost stanovništva i okoline u pojasu magistralnih gasovoda, a sve prema Glavnom projektu kolizije dvije infrastrukture koji se treba pripremiti za tu svrhu i koji će biti predmet izdavanja saglasnosti BH-Gasa na izgradnju saobraćajnice.
- Radovi u zaštitnom pojasu magistralnog gasovoda se mogu izvoditi isključivo na osnovu pisane konačne saglasnosti BH-Gasa.

- Izvođenje radova u pojasu 30m lijevo i desno od gasovoda se može izvršiti isključivo u prisustvu ovlaštenih predstavnika BH-Gasa.

Saglasnost se izdaje za potrebe izrade regulacionog plana Poslovno-rekreativne-turističke zone Zenica-Jug. Period važenja je jedna godina od datuma izdavanja saglasnosti.

OBRAZLOŽENJE

BH-Gas d.o.o. Sarajevo je zaprimio zahtjev za izdavanje saglasnosti za obuhvat regulacionog plana Poslovno-rekreativna-turistička zona Zenica-Jug broj 02-1-3396/22-AŠ od 08.04.2022. godine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju uz zahtjev za saglasnost za obuhvat predmetnog regulacionog plana kroz koji prolazi magistralni gasovod Zenica-Travnik vidljivo je da se ne prozivaju propisi koji se odnose na transport prirodnog gasea magistralnim gasovodima (gasovodima visokog pritiska) niti su uobzireni zaštitini i drugi eksplotacioni pojasevi magistralnih gasovoda.

Osnovni propisi iz oblasti magistralnih gasovoda su slijedeći:

- Zakon o osnovnoj bezbjednosti transporta naftovodima i gasovodima (Sl. list SFRJ br. 64/73);
- Pravilnik o tehničkim uslovima i normativima za bezbjedan transport tečnih i gasovitih ugljovodonika magistralnim naftovodima i gasovodima, gasovodima i naftovodima za međunarodni transport (Sl. list SFRJ br. 26/85);
- Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju kao republički zakoni (Sl. list R BiH br. 2/92);
- Zakon o potvrđivanju uredbi sa zakonskom snagom (Sl. list R BiH br 13/94).

Prema Pravilniku o tehničkim uslovima i normativima za bezbjedan transport tečnih i gasovitih ugljovodonika magistralnim naftovodima i gasovodima, gasovodima i naftovodima za međunarodni transport (Sl. list SFRJ br. 26/85):

Član 5

31) zaštitni pojas naftovoda, gasovoda i produktovoda je prostor širine od po 200 m sa svake strane cjevovoda, računajući od ose cjevovoda, u kome drugi objekti utiču na sigurnost naftovoda, gasovoda ili produktovoda.

Član 9

U pojasu širine od 30 m lijevo i desno od ose gasovoda, nakon izgradnje gasovoda, zabranjeno je graditi zgrade namjenjene za stanovanje ili boravak ljudi, bez obzira na stepen sigurnosti sa kojim je gasovod izgrađen i bez obzira na to u koji je razred pojas cjevovoda svrstan.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, zgrade namenjene za stanovanje ili boravak ljudi mogu se graditi u pojasu užem od 30 m ako je gradnja već bila predviđena urbanističkim planom prije projektovanja gasovoda i ako se primjene posebne mjere zaštite, s tim da najmanje rastojanje naseljene zgrade od gasovoda mora biti, i to:

- za prečnik gasovoda do 125 mm - 10 m;
- za prečnik gasovoda od 125 mm do 300 mm - 15 m;
- za prečnik gasovoda od 300 mm do 500 mm - 20 m;
- za prečnik gasovoda veći od 500 mm - 30 m.

Dodatno, postoji niz tehničkih propisa koji se nadovezuju na pobrojane osnovne propise u kojima se detaljnije definišu odnosi infrastrukture magistralnih gasovoda i infrastruktura koje se planiraju graditi u zaštitnom pojasu magistralnih gasovoda i obratno na način da se ne ugrozi sigurnost transporta prirodnog gasa, posljedično i sigurnost stanovništva i okoline u pojasu magistralnih gasovoda.

Tehnička regulativa koja propisuje dodatne detalje koji nisu obuhvaćeni legislativom i koja se u Bosni i Hercegovini primjenjuje u okviru projekta «Harmonizacija legislative i tehničke regulative u gasnom sektoru u zemljama jugoistočne Evrope» i koja se treba uzimati u obzir prilikom izrade projektne dokumentacije je DVGW tehnička regulativa.

Veoma je važno da se već prilikom izrade regulacionih planova uvaže propisi vezani za održavanje magistralnih gasovoda, a da se prije izdavanja Odobrenja za građenje obavezno ishoduje saglasnost BH-Gasa kao kompanije koja upravlja magistralnim gasovodima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Saglasnosti na izgradnju pojedine infrastrukture u zaštitnom pojasu magistralnih gasovoda se izdaju na osnovu (1) položaja gasovoda i (2) dodatne analize međusobnog utjecaja infrastrukture baziranoj na odgovarajućim tehničkim propisima.

Podnositelj zahtjeva za saglasnost treba prilikom izrade projektnog rješenja planirane infrastrukture i radova da uzme u obzir postojanje magistralnog gasovoda i međusobne utjecaje dvije infrastrukture, te da za potrebe izdavanja saglasnosti BH-Gasa uz zahtjev za saglasnost priloži i odgovarajuću projektnu dokumentaciju ili dio dokumentacije koji se odnosi na magistralni gasovod i kojom se potvrđuje da nema štetnih utjecaja na magistralne gasovode.

U suprotnom, investitor planiranih radova i infrastrukture dovodi sebe u situaciju naknadnog i dodatnog projektovanja i dodatnih radova kao i u situaciju kašnjenja u izvođenju radova uzrokovanim nemogućnošću BH-Gasa da izda saglasnost bez odgovarajuće dokumentacije podnosioca zahtjeva. BH-Gas je dužan da traži obaveznu obustavu svih radova u zaštitnom pojasu magistralnih gasovoda s ciljem sprečavanja prethodno navedenih problema ugrožene opšte sigurnosti.

Iz sigurnosnih razloga BH-Gas praktikuje da se prilikom svakog zahtjeva za saglasnost izvrši izlazak na teren i sa odgovarajućim uređajima dodatno provjeri tačnost podataka o položaju gasovoda bez obzira što se isti nalaze u dokumentima (geodetskim podlogama) koji su nadležnim organima i institucijama već dostavljeni, kako bi se otklonila svaka dilema tačnosti katastarskih podataka i tako spriječile nesreće koje bi uslijedile direktnim oštećenjem gasovoda ili bi se tim radovima stvorile pretpostavke da se u narednom periodu dogode havarije i druge štetne posljedice većih razmjera.

Dodatno, u svakoj izdatoj saglasnosti BH-Gasa na građevinu u zaštitnom pojasu magistralnih gasovoda stoji obavezno prisustvo ovlaštenih predstavnika BH-Gasa prilikom izvođenja radova i ista je nevažeća ako investitor radova nije pravovremeno obavijestio BH-Gas o planiranim radovima.

Ovdje želimo navesti i primjer iz 2016. godine kada je u mjestu Klopče, Grad Zenica, došlo do oštećenja magistralnog gasovoda uslijed izvođenja radova u zaštitnom pojasu gasovoda (bez prisustva ovlaštenih predstavnika BH-Gasa) što je za posljedicu imalo prekid snabdijevanja prirodnim gasom kompanije Arcelor Mittal i hitnu i paničnu evakuaciju lokalnog stanovništva. Važno je istaći da je posljedično došlo i do značajnih finansijskih šteta koje je snosio investitor radova u pojasu gasovoda, a koji se mogu usmjeriti i na instituciju koja izda odobrenja za građenje bez saglasnosti BH-Gasa.